

ΠΑΙΔΙ ΟΡΓΗΣ ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ «PODEMOS»

Ποιο είναι το ισπανικό κόμμα, με ζωή μόλις 8 μηνών, που σαρώνει στα γκάλοπ

Της **ΜΑΡΙΛΕΝΑΣ ΓΕΡΑΝΤΩΝΗ**
mgerantoni@hotmail.com

Το όνομά του, «Podemos». Ο πολιτικός λόγος του συναντήθηκε με το λαϊκό αίσθημα. Χωρίς ίχνος έπαρσης ή συγκεκαλυμμένα αριστεριστικά «θήθεν». Δεν παρασύρθηκε από αόριστες θεωρητικολογίες, ούτε μίλησε με όρους μικροκομματικού ανταγωνισμού. Απλώς και κατανοητός στο ευρύ κοινό, χτύπησε διάνο στον «πόνο» του μέσου Ισπανού, τον οποίο,

Το έρεισμα στους «Αγανακτισμένους», η κεφαλαιοποίηση του θυμού των πολιτών και οι θεολές θέσεις...

όπως ισχυρίζεται, «μετασχημάτισε σε πολιτικό πρόβλημα στην αναζήτηση μιας νέας γλώσσας, με στόχο να επανεκφραστούν έννοιες όπως δικαιοσύνη, δημοκρατία, κράτος και έθνος». Μέσα σε λιγότερο από οκτώ μήνες από τη γέννησή του, το κόμμα του 36χρονου μακρομάλλη καθηγητή Πολιτικών Επιστημών Πάμπλο Ιγκλέσιας κεφαλαιοποίησε την οργή και την απογοήτευση των Ισπανών εξαιτίας του σκληρού προσώπου της λιτότητας που βίωσαν τα τελευταία χρόνια της κρίσης, καταλαμβάνοντας σε πρόσφατη δημοσκόπηση του Ινστιτούτου Metroscore για την εκτίμηση εκλογικού αποτελέσματος την πρώτη θέση, με ένα εντυπωσιακότατο 27,7%. Το «Podemos», που γεννήθηκε από αριστερούς ακαδημαϊκούς έχοντας μεγάλο έρεισμα στο κίνημα των «Αγανακτισμένων» της Ισπανίας, άφησε πίσω του τόσο το σοσιαλδημοκρατικό κόμμα PSOE, που συγκέντρωσε 26,2%, όσο

και το κυβερνών κεντροδεξιό Λαϊκό Κόμμα, του πρωθυπουργού Ραχόι, το οποίο περιορίστηκε στο 20%, με αποτέλεσμα να κλονίσει τον δικομματισμό που κυριαρχεί από το 1982 στην iberική χώρα. «Ποτέ ένα κόμμα με μόνον οκτώ μήνες ύπαρξης δεν έφθασε σε τέτοιο επίπεδο στην πρόθεση ψήφου», επεσήμανε η εφημερίδα «El País», η οποία υπογράμμισε ωστόσο ότι δεν πρόκειται για αληθινή πρόβλεψη, αλλά μάλλον για μια «στιγμαία φωτογραφία» των προθέσεων των πολιτών, οι οποίοι εξέφρασαν την απογοήτευσή τους προς τις παραδοσιακές πολιτικές δυνάμεις, καθώς ένα νέο σκάνδαλο διαφθοράς ξεσπούσε στη χώρα με εντάλματα συλλήψεων για πληθώρα πολιτικών και μεγαλοστελεχών της τράπεζας Bankia, τη διάσωση της οποίας τόσο ακριβά πλήρωσαν οι Ισπανοί φορολογούμενοι.

ΕΠΙΠΡΟΣΞ. Το «Podemos» έχει άμεσες επιρροές από τη βολιβιανή Αριστερά ως προς τη στρατηγική του, ενώ οι ηγέτες του «ρέπουν προς τον τσαβισμό», έγραψε πρόσφατα στο Reuters ο Hugo Dixon, και δικαιολογημένα. Το κόμμα μιλά για αναδιάρθρωση του χρέους, για 35 ώρες εργασίας, σύνταξη στο 60ό έτος, απαγόρευση των απολύσεων σε κερδοφόρες επιχειρήσεις, μείωση των προνομίων της Καθολικής Εκκλησίας και διευρυμένη πρόσβαση των πολιτών στα δημόσια αγαθά της υγείας και της παιδείας. Ομως πόσο εφικτά μπορεί να είναι σήμερα όλα όσα ο χαρισματικός ηγέτης του «Podemos», Πάμπλο Ιγκλέσιας, οραματίζεται; Σύμφωνα με τον Dixon, καθόλου. «Αν όλα αυτά γίνουν κυβερνητική πολιτική -αναφέρει ο έγκριτος αναλυτής-, μπορεί να οδηγήσουν τη χώρα στη χρεοκοπία και στην έξοδο από την ευρω-

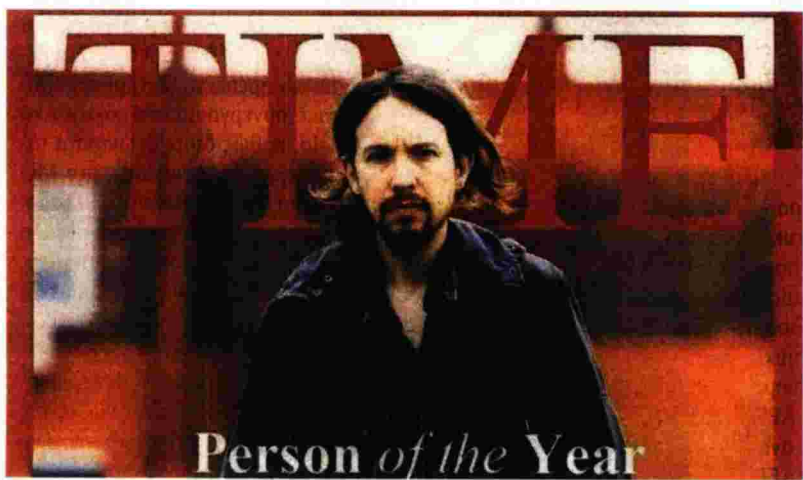
Ο ηγέτης Πάμπλο Ιγκλέσιας (δεξιά) με το επιτελείο του σε πανηγυρική ομιλία αμέσως μετά την πρωτιά στις δημοσκοπήσεις.

Χάρισμα επικοινωνίας

Η επιτυχία του «Podemos» είναι αλληλένδετη με τον ηγέτη του και την προβολή του από τα ισπανικά ΜΜΕ. Ο Ιγκλέσιας θεωρεί την τηλεόραση ως το κατεξοχόν μέσο κοινωνικοποίησης των πολιτικών ιδεών και έχει ανεπτυγμένο χάρισμα στις κάμερες. Στο παρελθόν είχε εκπομπή που ξεκίνησε από το Διαδίκτυο, ενώ τον τελευταίο χρόνο η συνεχής παρουσία του ως σχολιαστή σε μερικές κανάλια αποτέλεσε εφιαλτήριο για την επικρατούσα πολιτική πορεία του. Η επιλογή του ως ηγέτη του κόμματος δεν ήταν τυχαία. Ενας εκ των συνιδρυτών του «Podemos», ο Λουίς Αλέγκρε, αναφέρει ότι χρειάστηκαν 2 μήνες να πείσουν τον Ιγκλέσιας να αναλάβει το τιμόνι, όντας η ιδανική επιλογή για προσέλκυση νέων ψηφοφόρων. Χαρακτηριστικά, πριν από τις ευρωεκλογές ένα 50% των Ισπανών γνώριζε τον Ιγκλέσιας και μόνο ένα 10% το κόμμα του. Ωστόσο, σε αυτή την πρώτη του αναμέτρηση κέρδισε 5 έδρες με 8% και έγινε η 4η πολιτική δύναμη της χώρας. Σήμερα φαίνεται να παίρνει τα πρωτεία.

ζώνη», ενώ εποχμαίνεται ότι η Μαδρίτη χρειάζεται περαιτέρω μεταρρυθμίσεις, προκειμένου να μειώσει το διογκούμενο χρέος της, που αναμένεται να υπερβεί το 100% του ΑΕΠ το 2015. Είναι όμως μόνο το φιλόδοξο πρόγραμμα του ή και η χρονική συγκυρία των σκανδάλων διαφθοράς της πολιτικής ελίτ και η επιβεβλημένη από την Ευρωπαϊκή Ένωση λιτότητα που οδήγησαν σε αυτή την εκπληκτική άνοδο του «Podemos»; Οι πολέμιοί του λένε «ναι», ισχυριζόμενοι, όπως έγραψε η «El País», ότι το νεοσύστατο κόμμα «τρέφεται από τα λάθη των άλλων», καθώς σχεδόν το 42% των εν δυνάμει ψηφοφόρων του το επιλέγουν λόγω της απογοήτησής τους από τα μεγάλα κόμματα και όχι από ιδεολογική ταύτιση με αυτό. Ομως είναι και κάτι παραπάνω: Το «Podemos» φέρνει κάτι το καινούργιο. Αρχής γενομένης από το ίδιο του το όνομα, που σημαίνει «Μπορούμε», κύριο σύνθημα που ακουγόταν για μήνες στους δρόμους των ισπανικών πόλεων από τους «Αγανακτισμένους». Επειτα, το βασικό του αφήγημα είναι

κάτι νέο. Το «Podemos» αρνείται να θέσει το δίλημμα-κλισέ «Αριστερά - Δεξιά». Αντ' αυτού, μιλά για αντιπαράθεση μεταξύ των πολιτών και της άρχουσας ελίτ, μεταξύ του λαού και της «κάστας», λέξης πίσω από την οποία κρύβεται μεγάλο μέρος της επιτυχίας του, όπως σχολιάζουν παρατηρητές. Ωστόσο, πολλές ιδέες του είναι θολές. Αυτοπροσδιορίζεται ως ριζοσπαστικό και αριστερό, δεν θεωρεί εντούτοις ότι η Αριστερά είναι θρησκεία ή δεν πιστεύει, για παράδειγμα, ότι το κράτος πρέπει να διαχειρίζεται τα πάντα. Κι ενώ ταυτίζεται με τα κοινωνικά κινήματα της Αριστεράς, παρ' όλα αυτά δεν επιτίθεται στον καπιταλισμό και στους καπιταλιστές. Μένει προσπλωμένο στο ευρώ, όμως ορισμένες προτάσεις του φαίνεται να είναι ασυμβίβαστες με την ιδιότητα ενός μέλους της ευρωζώνης. Σε κάθε περίπτωση, το κόμμα έχει πολλή δουλειά, όπως τονίζουν αναλυτές, προκειμένου το νέο αυτό αφήγημα να μετουσιωθεί σε μια νέα και πραγματική εναλλακτική λύση για τη χώρα και τα τεράστια προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει.

Ο ηγέτης του κόμματος «ανακηρύχθηκε» πρόσωπο της χρονιάς από το «Time».

Από την πρόσφατη συνάντηση του Αλ. Τσίπρα με τον Π. Ιγκλέσιας.